

Luomuviljan siementuotanto

VYR Luomuviljajawebinaari 27.10.2020

Tero Tolvanen

Sikiönmäentila

Rääkkylä

Hieman historiaa

- Pienestä lypsykarjatilasta luomusiementuotantoon vuonna 2000
 - Ei ollut edellytyksiä suurtuotantoon
- Aloitettiin syysrukiilla ja apiloilla
 - Pakkaajan lämminilmakuivuri ja oma kylmäilmakuivuri riittivät aluksi
- Kauraa ollut vuosittain
 - Aina onnistunut, haarukassa 2 000 – 5 000 kg/ha
- Silloin tällöin ohraa
 - Sekin onnistunut, kun on valittu hyvät lohkot
- Nykyisellään myös herne siemeneksi
 - Huomattavasti suurempi riski itävyyden suhteen
- Viljoilla on tavoitteena 30 tonnin siemenerä lajistaan, n. 10 ha

Ohraa kevätkyntöön 2018

Viljelykierto

1. Kaura siemeneksi + ns.
2. Alsikeapila siemeneksi
3. Alsikeapila + keskikesän kesanto
4. Syysruis siemeneksi
5. Herne(kaura) siemeneksi

Keskikesän kesanto rikkojen hallintaan

Tärkeät asiat

- Hukkakaurattomuus
- Huolellisuus
- Sopimus siemenpakkaajan kanssa
 - Tilapakkaajan kanssa yleensä suullinen
 - Tuotanto markkinanäkymien mukaan
 - Pakkaajilla on pitkä kokemus ja heiltä saa neuvoja tuotannon yksityiskohtiin
- Siementuottajien välinen tiedonvaihto alan kehittämisessä
 - Yleensä suuri kehittämishalu ja innostus
- Kaikki työvaiheet ja riskit mietitty etukäteen

Tiedonvaihtoa pellonpientareella

Siementuotannon etuja

- Sopimustuotanto
 - Sopimus syntyy jo kantasiementä tilattaessa
 - Hinnoittelussa ja maksuaikatauluissa kirjavuutta, mutta yleensä kauden parhaita hintoja + siemenlisä sertifioidulle määrälle 20 – 50 €/tonni
- Kylvö kantasiemenellä
 - Parasta mahdollista
 - Hinta alle luomusiemenen
- Pakkaajan maksama viljelystarkastus
 - Siemenlohkot kävellään noin 10 metrin kaistoina vuosittain
 - Tarkastajan havaintoja voi hyödyntää tuotannon kehittämiseen

Tähtkäidäntää

Siementuotannon riskejä

- Hukkakaura
 - Lohko tai koko erä menee hylkyyn siemenen osalta
- Itävyys ei riitä siemeneksi
 - Yleensä kelpaa muuhun luomukäyttöön
- Rikkakasvit vain harvoin hylkäysperuste
- Siemennurmissa lisääntyy herkästi pelto-ohdake, koska keskikesän niittoa ei tule
- Viljelijän huolimattomuus

Huolellisuus kaikissa vaiheissa

Missä voi tyriä?

- Esikasvivaatimus ei täyty
 - Esim. loholla kasvanut edellisenä vuonna saman kasvilajin eri lajiketta
- Kylvön puhtaudessa ongelmia
 - Esim. kylvökoneeseen on jäänyt kauroja, kun lähdetään ohran kylvöön
 - Jääntiviljaa pellossa edelliseltä syksyiltä
- Puimurin puhdistus on ehkä kriittisin vaihe
 - Puimuriin mahtuu kiloittain viljaa, vaikka se näyttää puhtaalta
 - Malттаako urakoitsija puhdistaa?
- Myös kärryn ja kuivurin kolot on puhdistettava
- Liian raju / aikainen puinti laskee itävyyttä
- Kuivaus liian korkealla lämmöllä tai erä ehtii pilaantua ennen kuivausta
- Joka vuosi joku tekee ”siilosekoituksia”

Nurmisiemenellä puhalluskärky on verraton apu

Mahdollisuuksia näkyvissä

- Siemenerien tuottaminen puhdaskauran viljelijöille
 - Hakevat poikkeuslupia, jos ei löydy huippueriä luomuna
 - Maksukykyinen asiakaskunta
- Uudet lajikkeet heti myös luomusiementuotantoon
- Luomusiemenen käyttövaatimus kiristyy
 - Tarjonnan pitäisi kasvaa etukenossa, että sujuu hyvässä hengessä
 - Myös luomuviljelijät haluavat valikoimaa
- Viljan välivuosien hyödyntäminen siementuotantoon
 - Nurmipuolella korkeampi kynnyksen oma siemenen käyttöön
 - Ohjataan pitämään pellot ympäri vuoden vihreänä, joten nurmi- alus- ja kerääjäkasvien kysyntä kasvaa
 - Nurmisiementuotannossa on paljon kehitettävää
- Luomusiementuotannon koulutus alkaa 19.11.2020
 - <https://proagria.fi/tapahtumat/luomusiementuotannon-koulutus-15637>

Alsikeapila niitettiin kuivumaan

Puinti noukkivalla pöydällä

Ajatuksia

- Siemenet tuotettu puhdaskasvustoina, vaikka säädökset sallivat sekaviljelyn
 - Sekakasvustot luontevampia luomussa
 - Herne/härkäpapu on helppo erotella lajittelussa viljasta
 - Siementavaraa sekä palkokasvista että viljasta
 - Apiloiden ja heinien sekaviljely?
 - Nurminata tai raiheinä hyötyisivät apilan syystypestä

Lopuksi

- Viljojen luomusiementuotanto on helppoa ja se tuo lisää mielenkiintoa tekemiseen
- Ottamalla mukaan apilat saa jännitystä elämään!

